

Zakonodawcy, na nowo odkrycia jego głębokiej osobowości. Umożliwia dostrzeżenie w nim człowieka renesansu, zainspirowanego pedagogiką, religijnością ludową, literaturą oraz problemami społeczeństwa, w jakim przyszło mu żyć. Z kart *Prac, szkiców i notatek Edmunda Bojanowskiego. Inedita* przemawia człowiek, który całym sercem był zaangażowany w pomoc bliźniemu. Publikacja przekazuje ważność misji ewangelizacyjnej Kościoła, ale także jest wyrazem aktywności Sióstr Służebniczek i dowodem ich inspiracji w życiu codziennym.

Marta Diana Rozwadowska
Katedra Tekstologii i Edytorstwa KUL
Instytut Leksykografii KUL
mdrozwadowska@interia.pl

Ks. Rafał BEDNARCZYK, *Prawa, obowiązki i zadania wychowawcze rodziców w myśli Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Studium katechetyczne*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2017, ss. 624.

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2018.10.1-12>

Z wielką estymą należy przyjąć ukazanie się publikacji *Prawa, obowiązki i zadania wychowawcze rodziców w myśli Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Studium katechetyczne* autorstwa ks. Rafała Bednarczyka. Powstała ona w czasie, gdy prawa, obowiązki i zadania wychowawcze rodziców często zostają kwestionowane, pomniejszane czy wręcz eliminowane w imię tzw. tolerancji promowanej, np. przez Unię Europejską z jej dyrektywami związanymi m.in. z masowym napływem emigrantów, przemieszaniem wyznań czy innymi przemianami cywilizacyjnymi, związanymi z życiem rodzinnym, społecznym czy systemem oświaty.

Książka składa się z trzech rozdziałów, które zatytułowano następująco: rozdz. I: „Geneza i rozwój poglądów pedagogiczno – wychowawczych Stefana Wyszyńskiego” (s. 19-89); rozdz. II: „Prawa rodziców w edukacji religijnej” (s. 91-274); rozdz. III: „Obowiązki i zadania rodziców w edukacji religijnej” (s. 275-416).

W rozdziale pierwszym Autor ukazał dom rodzinny, szkołę i uniwersytet jako miejsca znaczące dla kształtowania się poglądów wychowawczych. Swoistą ocenę ówczesnego szkolnictwa i jego wpływu na cywilizację S. Wyszyński przedstawił w pracy doktorskiej, zatytułowanej *Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły*. Tematy te stale podnosił w wielu artykułach, zarówno o charakterze naukowym, jak i popularnonaukowym, oraz w swym pasterskim nauczaniu.

W drugim rozdziale ks. Bednarczyk dokonał bardzo ciekawego zestawienia. Pisze z jednej strony o oficjalnym respektowaniu wolności religijnej i światopoglądowej obywateli, zapewniającym rodzicom prawo do decydowania o wychowaniu religijnym swoich dzieci zgodnie z własnym światopoglądem, a z drugiej – narzuca społeczeństwu tożsamość opartą na ideologii komunistycznej. Trzymając się tej konwencji Autor przeanalizował dwa typy wypowiedzi S. Wyszyńskiego; kierowane do wiernych w oficjalnym nauczaniu pasterskim oraz pisma urzędowe kierowane do przedstawicieli władzy państwowej. Drugi rozdział kończy Autor aktualnością prymasowskiej katechezy z jej funkcją nauczania, wychowania i wtajemniczenia.

W trzecim rozdziale publikacji ks. Bednarczyk łączy prawa wychowawcze z obowiązkami i zadaniami rodziców w perspektywie społecznej, a następnie przechodzi do obowiązków rodziców nakreślonych w listach pasterskich Prymasa Polski i Episkopatu oraz w kazaniach i przemówieniach prymasa Stefana Wyszyńskiego. Rozdział kończy paragraf odnoszący się do zadań rodziców i form ich realizacji; analogicznie prezentuje zadania wychowawcze rodziców na podstawie listów pasterskich Prymasa Polski i Episkopatu oraz kazań i przemówień prymasa Stefana Wyszyńskiego.

Na podstawie przywołanego układu merytorycznego prezentowanej publikacji można zauważyć, że jest to praca wręcz interdyscyplinarna, wieloaspektowa, charakteryzująca się bardzo dobrą znajomością tematu i twórczym podejściem Autora do prezentowanego zagadnienia, pomimo że z założenia wpisuje się ona w nurt nauk teologicznych, szeroko ujmująca temat praw, obowiązków i zadań wychowawczych rodziców w myśli prymasa Stefana Wyszyńskiego.

Podejmując się oceny warstwy metodologicznej należy zauważyć, że publikacja jest skonstruowana w sposób logiczny i spójny, w którym jeden podejmowany aspekt wynika z drugiego i zapowiada kolejny. Można zatem wyróżnić w niej trzy bardzo obszerne i zasadnicze obszary badawcze, które są koherentne i kompatybilne. Zostały one poprowadzone Wprowadzeniem (s. 7-18), a zamknięte Zakończeniem (s. 417-424). Na szczególną uwagę zasługuje bardzo zróżnicowana bibliografia, licząca 30 stron (s. 425-454). Następnie znajduje się wykaz tabel i wykresów (s. 455-458), Aneks (s. 459-620) i Summary (s. 621-623). Metodologię zaprezentowaną w dysertacji trzeba uznać za właściwą zarówno dla nauk teologicznych, jak i społecznych.

Podejmując się natomiast oceny formalnej recenzowanej książki, należy zauważyć, że została ona przygotowana w sposób dogłębnie przemyślany, stosowany przez Autora język jest zrozumiały, a styl wypowiedzi poprawny.

Książka *Prawa, obowiązki i zadania wychowawcze rodziców w myśli Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Studium katechetyczne* wydaje się darem nie tylko dla teologów, pedagogów, socjologów czy historyków, ale także dla nauczycieli, wychowawców czy rodziców, którym na sercu leży wychowanie kolejnych pokoleń.

Autorka recenzji wyraża nadzieję, że publikacja ks. Rafała Bednarczyka zostanie życzliwie przyjęta przez Czytelników.

Magdalena Parzyszek
Katedra Pedagogiki Rodziny KUL
mparzyszek1@op.pl